

ПОСЛАННЯ ПРЕЗИДЕНТСТВА ТЕРИТОРІЇ

Джозеф Сміт—обраний пророк та провидець

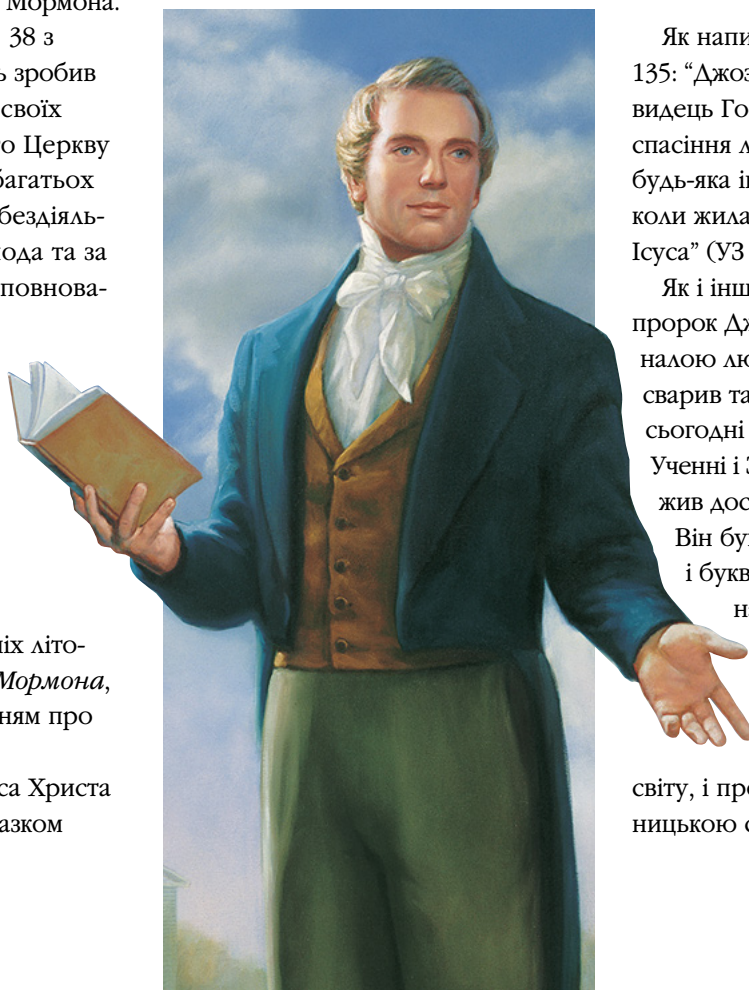
Десь за 2000 років до народження Христа Йосип у Єгипті пророкував, що в останні дні Бог поставить “вибраного провидця” (2 Нефій 3:6–7), який принесе нащадкам Ізраїля слово Бога і буде великим, як Мойсей (вірш 9). Далі він пророкував, що цей вибраний провидець буде названим за ім'ям його батька і буде його звати Джозефом. Це пророцтво було виконане у житті і діях пророка Джозефа Сміта мол., який був названий за ім'ям його батька, Джозефа Сміта-старшого, і який у наш час явив світові Книгу Мормона.

За його коротке життя, 38 з половиною років, Господь зробив Джозефа інструментом у своїх руках, аби відновити Його Церкву і Царство на землі після багатьох століть відступництва та бездіяльності. Під проводом Господа та за допомогою Його влади і повноваження Джозеф Сміт:

- Отримав через небесних посланців повноваження Ааронового та Мелхиседекового священства.
- Отримав ключі Святого Апостольства.
- Переклав зібрання давніх літописів, відоме як *Книга Мормона*, яка є ще одним свідченням про Ісуса Христа.
- Організував Церкву Ісуса Христа 6 квітня 1830 року за зразком

Церкви, яку започаткував Сам Спаситель.

- Отримав численні одкровення стосовно вічних істин та вчень, організації Церкви, подій, які відбудуться в останні дні, та чудових благословень, які очікують на вірних у прийдешньому світі. Ці одкровення знаходяться в *Ученні і Завітах*.
- Передбачав побудову двох храмів та отримав особливі ключі у Кертлендському храмі від Іліяса, Мойсея та Іллі (УЗ 110).

- Через одкровення отримав записи Книги Мойсея, а також перекладену божественною силою Книгу Авраама, які разом знаходяться у *Дорогоцінній Перлині*.
- Зібрав десятки тисяч навернених у Церкву та заснував місто Наву, місто у штаті Іллінойс, яке на той час було за розміром, як Чикаго.
- Отримав одкровення про храмові обряди, які об'єднують сім'ї та покоління разом та підготовлюють святих останніх днів отримати вічне життя.

Як написав Джон Тейлор в УЗ 135: “Джозеф Сміт, Пророк і Провидець Господа, зробив більше для спасіння людей у цьому світі, ніж будь-яка інша людина, що будь-коли жила на світі, окрім Самого Ісуса” (УЗ 135:3).

Як і інші давні та сучасні пророки, пророк Джозеф Сміт не був досконалою людиною. Багато разів Бог сварив та виправляв його, про це сьогодні ми можемо прочитати в *Ученні і Завітах*. Тільки Ісус Христос жив досконалим життям, і тільки Він був божественною істотою і буквально Сином Бога. Однак наш славетний Викупитель покликав та висвятив пророка Джозефа Сміта для роботи Відновлення ще навіть до сотворіння світу, і пророк перед своєю мученицькою смертю з честю виконав

Брюс Д. Портер, президент Східноєвропейської території (до грудня 2016 року)

це покликання та свою місію. “Він жив велично і загинув велично в очах Бога і свого народу; і як більшість з Господніх помазаників у давнину, запечатав свою місію і свої діяння своєю власною кров’ю” (УЗ 135:3).

Ключі, що були відновлені через пророка Джозефа Сміта, сьогодні є на землі, і вони передавалися безперервним ланцюгом через пророків та апостолів аж до нашого часу. Нас веде пророк Бога та обрані апостоли, які тримають усі ключі, необхідні, щоб робота Бога просувалася по землі “сміливо,

благородно і незалежно, доки не проникне на кожний континент, відвідає кожний край, пронесеться кожною країною і зазвучить у кожному вусі, доки цілі Бога не буде досягнуто і Великий Єгова не скаже, що роботу виконано”.

Я свідчу про божественну місію пророка Джозефа Сміта. Я свідчу про його цілісність і добродетельність та про його вірність до кінця його життя. Силою Святого Духа я знаю, що Церква, яку він заснував під керівництвом та проводом Господа,—істинна і жива Церква Господа сьогодні на землі. ■

будівель. “Будівля знаходиться недалеко від дороги до аеропорту і наче вітає кожного, хто приїжджає в наше місто,—ділиться своїми враженнями сестра Велга Сенкане.—Лише глянувши на неї, люди розуміють, що це не просто ще одна будівля, яка займає пустир, а місце, де панує духовна атмосфера. Дивлячись на неї, я відчуваю гордість від того, що я—член Церкви Ісуса Христа Святих Останніх Днів”.

Згадуючи святкування відкриття, Гуніта Сенкане, директор зі зв’язків з громадськістю в Латвії, говорить: “Ця подія була прийнята з великим натхненням як громадськістю, так і, звичайно ж, членами Церкви. Захід дня відкритих дверей відвідало більше 400 чоловік. 22 липня місцеві провідники Церкви, архітектори, будівельники, журналісти і представники інших християнських конфесій із зацікавленням оглянули його. Гості ознайомилися з інформацією про Церкву, яка була представлена на стінах багатофункціональної зали й під час коротких екскурсій гідів. Перерізавши символічну червону стрічку, церковні провідники висловили надію, що ця чудова будівля допоможе в досягненні наших благородних цілей: збирати тих, хто хоче покращити своє життя, наслідуючи вчення Ісуса Христа, і служити ближнім, приносячи надію й світло в їхнє життя”.

23 липня багатофункціональна зала, призначена в тому числі й для культурних заходів, прийняла любителів джазової музики. Юні музиканти групи *Synthesis* з Університету Бригама Янга талановито представили

НОВИНИ СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКОЇ ТЕРИТОРІЇ

Новий дім зборів у Ризі

Комітет з підготовки дня відкритих дверей

У липні 2016 року латиські члени Церкви отримали чудовий подарунок—новий дім зборів у Ризі, на вулиці Лапчлесиса (Лапчлеша).

Зведений він недалеко від центру міста за індивідуальним проектом, і його архітектурний стиль гармонійно відповідає вигляду сусідніх

Інтер’єр будівлі.

Новий дім зборів у Ризі.

свою концертну програму. Перед початком концерту члени Церкви, які запросили своїх рідних, друзів і знайомих, показали їм нову будівлю, розповіли про Церкву і свідчили про свою віру і захопленість сімейно-історичною роботою.

У неділю, 24 липня, відбулися перші причасні збори для латиської і російської філій. Члени Церкви висловили свою вдячність Богу за нові можливості для самовідданого служіння людям. “Було дуже цікаво знаходитися на перших зборах округу в новій будівлі,—сказав Гвідо Сенканс, президент Ризького Латвійського округу.—Я відчував, що всі ми “не чужі й не приходячки, а співгромадяни святим, і домашні для Бога” в нашому власному домі!”

“Процес зведення будівлі зайняв приблизно п’ять років і був сповнений випробувань,—розповіла Велга Сенкане.—Архітектори доклали усіх зусиль, щоб дім зборів гармонійно вписувався в район старої Риги. Для зовнішньої обробки стін була підібрана цегла “під старовину”.

Дивлячись на цю величну споруду, стає зрозумілим, що велика праця спеціалістів вкладена в його зведення. Але воно вимагало й серйозних духовних зусиль. Брат Гвідо Сенканс відмітив: “Нам потрібна була міцна віра членів Церкви і всіх, хто брав участь в цій роботі, бо було багато перешкод під час введення будівлі в експлуатацію. Будівля була прийнята державною комісією 22 липня о 14:05, лише за годину до початку першого заходу дня відкритих дверей”.

Яскраву і духовну атмосферу дня відкритих дверей вдалося створити також завдяки згуртованим зусиллям комітету з підготовки цього заходу і всіх членів Церкви, які брали в ньому участь. Члени Церкви з радістю служили в якості гідів для гостей. “Майже півроку,—згадує сестра Велга Сенкане,—пішло на підготовку виставки, на якій були представлені родоводи членів Церкви з фотографіями, що відображали чотири покоління їхніх родичів. Таким чином ми, члени Церкви, змогли виразити

свою вдячність Богу за нову будівлю дому зборів”.

Ріхардс Фрідбергс, перший радник в президентстві округу, поділившись своїми почуттями, відмітив: “Безсумнівно, наш новий дім зборів—величезне благословення для членів Церкви в Ризі і Латвії! Це прояв любові Небесного Батька до всіх нас. Він виконує Свою роботу тут, в цій країні, і цей дім зборів має велике значення в Його роботі зараз, і він буде важливим і в майбутньому. Ця велична будівля запрошує нас бути гідними Його Небесних благословень”.

Ніколайс Шостака, президент першої Ризької філії, сказав: “Я відчував особливі почуття, коли зайшов у цю будівлю. Тут я відчув силу Духа і скерування Бога. Його присутність в цих стінах вражає. Вона сповнена світлом Господа й любов’ю до всіх людей. Нам необхідно позбутися всього непотрібного й мирського, щоб ми могли насолоджуватися усіма благословеннями, які Господь дає нам в такому достатку”. ■

Нові покликання: зміни в провідництві Київського Українського колу

Анжела Шкварко

Київський Український кіл

22 січня в Києві відбулася позачергова конференція Київського Українського колу. Під головуванням президента Східноєвропейської території старійшини Джеймса Мартіно було покликане нове президентство Київського Українського колу в наступному складі: Олег Кравченко в якості президента колу, Ігор Піддубний в якості першого радника, Ігор Вербенський в якості другого радника.

Від своїх покликань були звільнені Кирило Похілько і його радники Олег Кравченко та Ігор Вербенський. Присутні виразили вдячність цим провідникам, які гідно служили на благо Церкви.

На конференції виступив перший радник в президентстві Східноєвропейської території старійшина Леррі С. Кечер. Він нагадав зібраним історію зі Старого Завіту про

те, як пророку Самуїлу було наказано Господом призначити нового царя ізраїльського народу замість Саула. Святий Дух направив його в дім Ессея, де Саул провів бесіди з усіма синами і в результаті був помазаний юний цар Давид. Старійшина Кечер наголосив, що порядок реорганізації в президентстві не змінився і в наші дні. Після проведення співбесід з гідними братами, Дух вказує на конкретного чоловіка, і його покликають служити. У своєму виступі він також говорив про важливість прощення, про те, що нам необхідно прощати інших і намагатися отримати його у тих, кого ми образили. “Не виходьте з дому, якщо ви гніваєтеся,—такою була порада старійшини Кечера.—Гнів не може принести нічого хорошого ні вам, ні оточуючим. Треба намагатися швидше від нього

позбавитися. Тримайтеся за руки і моліться разом з вашими сім'ями—ось послання для зміцнення сімей”.

Брат Кирило Похілько поділився своїми думками про важливість безкорисливого служіння. “Якщо ви служите комусь, не називаючи себе, це може бути більш цінним. Головне, що Господь знає, що ви зробили. Він все бачить”. Ще одна необхідна річ в нашому житті—це вибір правильних пріоритетів. “Це відповідальність батьків і провідників: допомогти молоді отримати бачення і навчитися визначати, що є головним”.

Президент Кравченко сказав про те, що Ісус Христос є фундаментом для його життя, основою для прийняття рішень в сім'ї і в усіх справах. Завдяки Спасителю ми можемо повернутися в наш Небесний Дім.

Будучи заключним промовцем, старійшина Мартіно розповів історію зі свого життя, як його батько виховував своїх дітей, навчав їх принципам відповідальності і самозабезпечення. Кожен з нас повинен бути відповідальним за себе і за свої сім'ї.

Подібні конференції є дуже важливими для членів Церкви. Тут ми чуємо виступи наших провідників, яких скеровує і надихає Господь. Через них Він навчає нас правильних принципів, особливо необхідних для нас в ці дні. ■

Нове президентство Київського Українського колу: Олег Кравченко, президент—в центрі, Ігор Піддубний, перший радник—зліва, Ігор Вербенський, другий радник—справа

ЯК Я ДІЗНАВСЯ

Сила молитви

Олексій Лузгін

Другий радник президента Литовського округу, Перша Вільнюська філія

1997 рік став поворотним у моєму житті. Тілесна людина перетворилася в дитя, яке поступово стало прислуховуватися до слів свого Батька. Пам'ятаєте, в книзі Мosis 3:19 говориться: “Бо тілесна людина є ворогом для Бога, і була від падіння Адама, і буде на віки вічні, доки вона не піддається натхненню Духа Святого, і не скине з себе оболонку тілесної людини, і не стане святою через спокуту Христа Господа, і не стане як дитина, смиренною, лагідною, покірною, терпеливою, сповненою любові, бажаючию підкорятися усьому, що Господь вважає за належне заповідати їй, саме як дитина підкоряється своєму батькові”. Цій зміні серця й розуму передували довгі роки неправедного життя, через яке страждали мої близькі і я сам. Мій розум почав шукати Великого Творця, Який би допоміг мені вийти з темряви. Я відчув, що сам Господь взявся за справу, щоб виконати Свою роботу стосовно мене—“здійсн[и]ти безсмертя і вічне життя людини” (Мойсей 1:39).

Спочатку я із зацікавленістю отримувал будь-яке доступне мені духовне знання і відчув, наскільки близько Він знаходиться. Я вирішив звернутися до Нього, але не знав Його імені, тому почав молитися різними мовами і відповідно до усіх релігій, про які я хоч дещо знав. Я проводив багато часу на балконі, дивлячись у небо і чекаючи поради від Нього. Проходили дні й місяці. Я відчував Його присутність, але не знав, що робити далі. Згідно зі словами старійшини Д. Тодда Крістофферсона, члена Кворуму Дванадцятьох Апостолів, —я отримувал манну щодня (Mormon Channel, відео “Хліб насущний:

приклад”). Спираючись на своє розуміння, я вирішив приєднатися до однієї з релігійних громад. За чотири дні до цього місіонери постукали в мої двері.

Зустрівшись, я прийняв їх за справжніх агентів-продавців. У них в руках була книга, обкладинка якої привернула мою увагу, і я запитав скільки вона коштує. Я був готовий придбати її. Місіонери відповіли, що, якщо я знайду час, щоб вислухати їхнє послання, вони мені її подарують. Вперше після моїх довгих молитов на балконі та скрізь, де тільки можна було молитися (див. Алма 34:17–27), Господь послав до мене Своїх місіонерів. Мої молитви були почуті. Через місяць я охристився в Церкві Ісуса Христа Святих Останніх Днів!

Молитва стала для мене дуже важливою частиною мого особистого життя і життя моєї сім'ї (див. 3 Нефій 18:18–21). Багато разів завдяки їй в нашій сім'ї траплялися чудеса. Я знаю, що через молитву і послух ми отримуємо Святого Духа, Який може направляти наші кроки кожного дня. Завдяки молитві ми отримуємо їжу, яка насичує наш дух, а також відповіді і настанови щодо того, як виконувати свої покликання. Молитва захищає нас від Сатани і дає мудрість, яка допомагає нам уникати помилок. Через молитву ми отримуємо спокій, який можна назвати щастям. І, найголовніше, за допомогою молитви ми можемо розвивати милосердя до оточуючих (див. Мороній 7:48). Молитва—ключ до багатьох благословень і захист від багатьох лих, тому що Господь чує нас і допомагає нам у потрібний час і у відповідності до Своєї мудрості. Ось моя улюблена цитата, до якої звертався Президент Гордон Б. Хінклі: “Будь смиренним; і Господь Бог твій вестиме тебе за руку і дасть тобі відповідь на твої молитви” (УЗ 112:10).

Що може бути важливішим спілкування з нашим Небесним Батьком? ■

НАМАГАЄМОСЯ БУТИ СХОЖИМИ НА ІСУСА

Хочу бути другом Ісуса Христа

Толя С.

Київський Український кіл, Оболонська філія

Я люблю співати, збирати Лего, грати з друзями. У мене веселий характер. Я намагаюся до всього ставитися з гумором.

Я радий, що, коли був молодше, відвідував Початкове товариство. Мені там дуже подобалося. Вчителі проводили цікаві уроки. Ми вивчали Уложення віри і Священні Писання. Це було весело і цікаво. А ще ми співали багато гімнів.

У Початковому товаристві багато хороших позацерковних заходів: ми вчилися готувати піцу, їли її самі, пригощали наших сусідів по поверху в Церкві і відносили її тим, хто хворів. Я часто запрошував на такі заходи своїх шкільних друзів. Їм було у нас цікаво. Пам'ятаю, як мама з сестрами-вчителями з Початкового товариства показували нам ляльковий театр. Мені так сподобалося!

Якось напередодні Різдва разом з місіонерами й братами і сестрами з філії ми співали в метро Різдявні гімни. Це було незабутньо!

Я дуже вдячний всім, хто служив і служить у Початковому товаристві. Я обов'язково буду пам'ятати їх і те, чого вони нас навчали, коли виросту.

Зараз, коли мені виповнилося 12 років, я можу служити у храмі. Мене з дитинства навчали евангелії. Я люблю молитися. Я знаю, що

Толя С.

потрібно виконувати заповіді та каятися, якщо в чомусь помилився. І ще необхідно щодня читати Книгу Мормона. Мені подобається читати її батькам. Мене надихає історія про Джозефа Сміта і його Перше видіння. Я знаю, що Ісус Христос— мій Спаситель і Викупитель. Щодня я намагаюся робити щось хороше, аби бути другом Ісуса Христа. ■

УЛЮБЛЕНІ ВІРШІ ЗІ СВЯЩЕННИХ ПИСАНЬ

Я знаю, де шукати відповіді

Леся Т., 13 років

Київська Українська місія, Черкаська філія

Книга Мормона для мене—вагомий доказ божественності Христа. Це також доказ відновлення, яке було здійснено через пророка Джозефа Сміта. Невід’ємною частиною навернення до віри є отримання свідчення від Святого Духа про те, що Книга Мормона—істинна.

Книга Мормона—невід’ємна частина нашої релігії. Джозеф Сміт говорив: “Заберіть Книгу Мормона й одкровення,—і де тоді наша релігія? Ми її не маємо”. Прочитавши Книгу Мормона, я отримала особисте свідчення про істинність цієї книги.

Коли я читаю Книгу Мормона, то намагаюся зрозуміти кожне слово, побачити в ньому істину і глибину. Один з моїх улюблених віршів—2 Нефій 31:20: “Отже, ви повинні просуватися вперед з непохитною вірою в Христа, маючи справжню яскравість надії, і любов до Бога і до всіх людей. Отже, якщо ви просуватиметеся вперед, бенкетуючи словом

Христа, і витерпите до кінця, ось так каже Батько: Ви будете мати вічне життя”. Ці слова надихають мене і спонукають робити добрі справи, допомагають вдосконалюватися духовно і більше любити ближніх.

Я в Церкві Ісуса Христа з самого народження. Однак, дізнавшись про вічну природу життя, я не могла зрозуміти, як я зможу його отримати. Одного разу моя подруга поділилася зі мною цим віршем, і він дав мені чітку відповідь на моє запитання. Це дійсно неймовірно яскраві слова, які завжди допомагають мені.

Я знаю, що звернувшись до Священних Писань, зможу знайти відповіді на всі хвилюючі для мене важливі запитання. Вивчаючи Писання, я отримую духовні знання, які допомагають мені ставати щасливішою, робити своє життя кращим і насичувати його приємними і позитивними моментами. Завдяки Священним Писанням я пізнаю свій духовний шлях. ■

Леся Т.

ДОСВІД МОЄЇ МІСІЇ

Сім'я Ерастових: Сергій і його дружина Олена, їхні діти: Веніамин, Марина, Давид і Ланя

Наслідки нашої праці вічні

Сергій Ерастов

Київська Українська місія, Черкаська філія

Я народився у Донецьку і мав чудову можливість приєднатися до нашої Церкви у 18 років. Як і більшість нововернутих, я всім серцем бажав поїхати на місію. Через 2 роки я відправився служити в якості

місіонера повного дня в Київську Українську місію, де служив з січня 2001 року до січня 2003 року.

Це був особливий досвід, який, як я зрозумів пізніше, чудово підготував мене до сімейного життя. Під

час служіння у мене було багато напарників, кожний зі своїм характером, традиціями і культурою. Але нас об'єднувало те, заради чого ми покинули свої домівки, сім'ї і друзів—заради Ісуса Христа. Зі своєї місіонерської практики я зрозумів, що, якщо між напарниками немає єдності, вони не будуть мати Духа, який відкриває серця тих, кого ми навчаємо євангелії.

Так само відбувається і в сімейному житті, тільки нашими зацікавленими стають діти.

Хочу розповісти про випадок, який стався зі мною. Якось я переїхав в інше місто і прийшов до зацікавлених зі своїм новим напарником. Після завершення бесіди, взуваючись в коридорі, я почув, як наш зацікавлений говорив моєму напарнику, що йому не подобається старійшина Ерастов, і він хотів би, щоб повернувся попередній напарник. Коли ми вийшли на вулицю, мій напарник намагався втішити мене і підтримати, тому що я, хоча й не дуже, але все ж таки засмутився. Увечері я розповів цю історію провіднику зони і розповів йому про свій план того, як можна змінити негативне ставлення тієї людини до мене.

Я молився і працював над собою, щоб стати більше схожим на Христа. Ми часто зустрічались і навчали ту сім'ю евангелії, а іноді навіть пекли пироги. Наші стосунки дуже змінилися. Перед моїм новим переїздом у нас була можливість зустрітися, і я відчув, що ставлення до мене змінилося. Ми відчували чудовий дух, який вилився на нас. Той чоловік дякував мені за те, як багато я зробив для його сім'ї. І хоча вони тоді й не приєдналися до Церкви, але для них і для мене наша зустріч мала особливе значення.

Менш ніж через рік після завершення місії, я одружився. Зараз нас шестеро: я, моя дружина, два сини і дві доньки. Я дуже люблю свою сім'ю і з вдячністю згадую час свого місіонерського служіння. Це був дивовижний час і дивовижний досвід!

Між сімейним життям і служінням на місії можна провести паралель. Як на місії, так і в сім'ї потрібно багато працювати, в першу чергу над собою, знаходити компроміс, багато молитися і йти за Ісусом

Христом. Наслідки нашої праці в сім'ї вічні і не тільки для нас, а й для наших дітей. Нехай не завжди все виходить, але ми працюємо разом з моєю дружиною, любимо одне одного і наших дітей. ■

Для інформації

У одному з одкровень, яке було дано багато десятиріч тому через пророка Джозефа Сміта, Господь зауважив: "... пісня праведних є молитвою для Мене, і на неї відповіддю буде благословення на їхні голови" (УЗ 25:12). Таким чином святим було дано зрозуміти: виконання гімнів та інших духовних пісень—не менш підвищуюча дія, ніж щира молитва, і воно також приносить благословення тим, хто співає.

У наш час у Церкві Ісуса Христа Святих Останніх Днів існує багато ресурсів, що полегшують пошук необхідних гімнів та дитячих пісень, їх прослуховування та відтворення. До того ж вони доступні не тільки у вигляді виданих посібників, але й у цифровому форматі. До числа останніх належить спеціальний додаток "LDS Music/Музика СОД", створений для мобільних пристроїв, які працюють на базах Android та iOS. У ньому знаходяться ресурси з церковних збірників гімнів, а також збірник дитячих пісень, включаючи додаткові пісні.

Для багатьох членів Церкви цей додаток знайомий у варіанті для стаціонарних комп'ютерів або в якості одного з сервісів на офіційному церковному порталі www.lds.org. З його допомогою можна зробити пошук потрібних гімнів та пісень за назвою або за номером у збірнику, слухати

мелодію з одночасною появою нот з текстом на екрані та підсвічуванням потрібного рядка під час відтворення.

У мобільному додатку "LDS Music/Музика СОД" існує подібний функціонал, та крім того нещодавно з'явилися музичні ресурси наступними мовами: болгарською, грузинською, естонською, латиською, литовською, російською, українською. Отже гімни зі збірника у зеленій твердій обкладинці можна буде знайти болгарською, латиською, литовською, російською та українською мовами. Для мешканців Грузії, Литви, Естонії доступні музичні твори з малого збірника "Гімни та пісні для дітей". Дитячі гімни з основного збірника розташовані у застосунку латиською, литовською, російською та українською мовами, а додаткові пісні для дітей—болгарською.

Завантажити "LDS Music/Музика СОД" зможе будь-який власник мобільного пристрою на Android за посиланням у Google Play: play.google.com/store/apps/details?id=org.lds.ldsmusic. Посилання для завантаження мобільного додатку в App Store для платформи iOS наступне: itunes.apple.com/us/app/lds-music/id463553380?mt=8. Додаткові музичні ресурси іншими мовами знаходяться на сайті Церкви Ісуса Христа Святих Останніх Днів у Росії—www.lds.ru/tags/%D0%93%D0%B8%D0%BC%D0%BD%D1%8B. ■